

KARD

H O L T I M Á R I A

– Ugye, asszonyom, ideadja a fiát – az idős férfi hangja könyörgősre fordult. Az asszonyon nem látszott, hogy különösképpen megindította volna a hang. – Asszonyom, világnegyedik voltam az...-i olimpián, kardban. Tudja maga, asszonyom, hogy mit jelent ez? Fel tudja ön fogni, hogy ez micsoda eredmény? És az is csak egy hajszálon múlt, hogy nem a harmadik. Igaz, megírták a lapok is, hogy megosztva kellett volna kiadni azt a harmadikat, de hát csak „kellett volna”. Az a rengeteg apróság, asszonyom, ami még közrejátszik ilyenkor, önnek arról fogalma sincs. Igazi maffia. De ezt, jobb, ha hagyjuk, asszonyom. Magának arról fogalma sincs, hogy megy ez. De ha megengedi, a fiából világelsőt csinállok, azt, bizony, de hát ehhez az ön hozzájárulása kell. Anélkül nem megy. Láttam ma is, hogy a parti homokban, ahol az a kavicsos rész kezdődik, hogy ugrált az a gyerek, micsoda elegancia! Ma láttam, hogy a fiát az Isten is vívónak teremtette. És ellene való vétek lenne nem megadni ennek a fiúnak, ami kijár. Természetesen, ha önök is mindketten akarják.

Az asszony, jó negyvenes, egykedvűen méregette a lenvászon ruhás öregembert. Talán nem is méregette, csak szórakozottságában arra is rest volt, hogy elfordítsa a fejét. Már nem emlékszik pontosan, hogy hol és mikor ismerte meg ezt a lerázhatatlan öregembert. Fürdőhelyeken, sítelepeken talán könnyebben, szinte észrevétlenül ismerkednek az emberek, ott, ahol a városi öltözékkel együtt levetik magukról az óvatosság elmaradhatatlan jelmezét, együtt a nagyképűség burkaival, és jobban hasonlítanak önmagukra, mintsem gondolnák.

– Nem tudom – szólalt meg végre az asszony –, talán a férjemmel kellene megbeszelnem. Tudja, a fiú nincs még kilencéves sem, és az a kevés szabad idő, ami a mindenféle különórák után még megmarad... Nem tudom, megfoszthatjuk-e egyáltalán azoktól a szabad percektől. – A hang éneklős. Eszébe jutott, hogy még azt sem tudja, ki ez a vadidegen öregember, azon-

kívül, ami keveset elmondott magáról. Hogy felsőbbségét bizonyítsa, mindjárt meg is kérdezte: – Hogy mondta? Magát Varrónak hívják?

Az öregember szemében fény csillant, a magára erőltetett és a valódi alázat tompa, reménykedő csillogásával egyszerre. Lám, még a nevét is megkérdezi ez az asszony, mintha egy lépéssel közelebb került volna a tanítványhoz.

– Igen, jól hallotta. Varró Kálmán. Az év felét itt töltöm, a másikat ott-hon, Magyarországon. Már tavaly figyeltem a fiát, most már bevallhatom, ugye. Maguk a C épületben laktak. Már nem is emlékszem, hogy fél- vagy egész panziósak-e. Magát egy magas sovány férfival láttam gyakran, és mintha folyton veszekedtek volna. Ő, ezt azért mégsem kellett volna megmondanom, engedje már meg, asszonyom, csak úgy kicsúszott a számon. Vannak az embernek vigyázatlan percei, amikor a nyelve gyorsabban fogrog, mint az esze. Ne haragudjon rám ezért a megjegyzésért, ha egyáltalán megjegyzés volt. Szóval, visszatérve a kísérőjére, rögtön gondoltam, hogy a férje.

– Az volt – sóhajtotta az asszony, közben elfelé nézett; a vízen mintha két vitorlás kergetőzött volna. Aztán a fiára gondolt: egész délután nem látta. Hol csavarog az a gyerek?

– A fiára gondol, ugye, asszonyom – az öregember a pillantását kereste azzal a könyörgős kutyánézésével, amit az asszony elviselhetetlennek talált. – Elég sokat csatangol egyedül, már ami azt illeti – folytatta az öregember megrovón. – Alig fejezte be a mondatát, ugyanaz az ijedség ült a szemében, mint az előbb, amikor az asszony férje után szaglászott. Aztán elszántan folytatta: – Tegnap a azokkal sihederekkel láttam, akik meg akarták tanítani cigarettázní. Ő is szívott egy slukkal, aztán hányt. Hányt, a homokba, gondolja el, a homokba! Lehet, hogy most is azokkal van. Éppen elgondoltam, hogy alapfokon és elméletben néhány leckét akár itt is vehetne, aztán majd később meglátjuk. Igaz, itt nincs is mit meglátni, mert én nem szoktam tévedni. Engedje meg nekem, asszonyom, ezt a szerénytelenséget, de ez valóban így van, ahogy mondom. Nem egy felfedeztem nevét írták már be az aranykönyvbe. Talán meg kellene keresnünk, nem gondolja, asszonyom?

Az asszony elviselhetetlennek érezte ezt a társalgást, legszívesebben megjátszotta volna, hogy rosszul érzi magát, sürgős egyedüllétre van szüksége, vagy a parti rendészt hívta volna. Természetesen – gondolta – abban igaza van a másiknak, hogy jobban szemmel kellene tartani azt a fiút, de hát ez nem olyan egyszerű. Aztán hirtelen elhatározással hátat fordított az öregembernek, rebegett valamit a furcsálkodó ember felé – egyikük sem értette tisztán, hogy mit –, és elindult a parti cukrászda felé. Inkább a lába vitte, mint szabad elhatározásából ment a nappal is fényárban úszó épület

felé; mennie kellett valamerre, ha már szabadulni akart ettől az embertől. És azt a gyereket is meg kell találnia, mielőbb. Fűvel-fával barátkozik, ennek nem lesz jó vége. Szórakozottan végigpászta az asztaloknál ülőket, aztán besétált a kis bolthelyiségbe.

– Parancsol, asszonyom? – fordult hozzá a hófehér kötényes cukrász, és egy kicsit meg is hajolt. Az asszony gyűlölte ezt a lakájmodort, talán az öregember is ezzel rontotta el a dolgát, ezzel a hajlongással.

– Semmi, csak úgy benéztem – mormolta maga elé, és összébb húzta magán a halvány barackrózsaszín fürdőköpeny két szárnyát. – A fiamat keresem – mondta.

– Ma még nem láttam – mondta sajnálkozósrá igazított arccal a cukrász –, pedig az egyik legjobb kuncaftunk. Leginkább az epertortát szereti, mindig egyedül jön. Nagyon ügyesen bánik a pénzzel, ennyit mondhatok, asszonyom. Próbálja meg talán a kuglipályán, az mindig érdeklí a gyerekeket.

Aztán már alig emlékezett valamire. Berobogott a vízi rendőrség motoros járata. Egy megtermett rendőr a fiát tartotta a kezében. Akár egy csomagot. Mintha valami olyasmit ismételtetett volna ez az ember az összeseregülő tömegnek, hogy meg kellene keresni ennek a gyereknek a szüleit. Az orvos már látta. Vége.

Az asszony reszketni kezdett. Azt, hogy a fiát elvesztette, képtelen volt elgondolni is. Mintegy félálomban hallotta, ahogy az emberek egymásnak magyarázták, hogy a gyerek kiúszott az öbölből a nyílt tengerre. Talán a szíve nem bírta. Az összesereglett sokaságban mintha még egyszer látta volna az öreg Varrót, aztán leült egy közeli padra, és sírt, sírt egészen addig, amíg be nem sötétedett, és nem kezdett fájni barackszínű köpenyében.